

TECHSTER

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA TECHNICKÁ MARTIN APRÍL 2022

Veľká Noc

**Maturity
prezenčne**

**Interview s p.
Ing. Matúšom
Pakánom**

Obsah

03

Editoriál

04-10

Zvyky a tradície na Veľkú noc
- eseje v rôznych jazykoch

11-12

Maturity z anglického a
slovenského jazyka

13-14

Valentín a Interview s pánom
Ing. Pakánom

15

Fyzikálne podujatie
MasterClasses

16

Memes z priemyslovky

EDITORIÁL

Školský rok 2021/22 bol viac prezenčný ako dištančný, na rozdiel od posledných dvoch rokov. Aj keď sme už boli všetci zvyknutí vstávať päť minút pred hodinou a začať ju v polospánku, tak teraz sme museli vstávať na večne preplnený autobus alebo vlak a následne zdolať Mount Everest pred školou s rúškom na ústach, aby sme sa do nej vôbec dostali. Aj keď to nezní vábivo, tak predsa len je lepšie sa učiť v škole, ako v izbách, ktoré berieme ako miesta odpočinku. Vďaka prezenčnému vyučovaniu môžeme tráviť čas so spolužiakmi, prejsť si potrebnou praxou a vypočuť si výklad učiteľa bez nežiadúceho sekania alebo priamo výpadku.

Ak ste si mysleli, že to máte náročné, nezabúdajme na našich maturantov, ktorí musia robiť maturity aj keď sa posledné dva roky nechodilo poriadne do školy. Ministerstvo školstva síce vravelo že to berie na vedomie, ale aj tak im bola udelená podpásovka vo forme maturít z roku 2020. Môžeme len dúfať, že to naši maturanti zvládnu.

Aj keď sme si už zvykli na pohodlie domova, všetci dobre vieme, že tento systém nebude fungovať dlhodobo. Dištančná forma vzdelávania nám ukázala, že nejde všetko nahradiť online formou, a že aj keď nám ranné vstávanie nie je príjemné, aj tak je prezenčná forma vyučovania lepšia a nenahraditeľná.

Ján Karolčík, 1.D

Zvyky a tradície, ktoré sú v mojej rodine na Veľkú Noc

Každý rok na Veľkú Noc hneď ako rozlepím oči vidím oca kľučať pri mojej posteli s 2-litrovou fľašou v ruke. Už od rána nemám pokoj. Potom ako skončím celá zliata ja, plánujem s ocom útok na mamu. A keď už si myslím že mám aspoň na 2 hodiny pokoj, počujem zvonieť zvonček a už sa k nám valí môj brat. Na to že má 26 rokov je to veľké dieťa, ktoré vždy nájde spôsob ako mi znepríjemniť tento deň. Neraz som skončila vo vani oblečená už pekne v rifliach a tričku, pripravená vyraziť k starkej.

No po príchode do Liptovských Sliačov to je vždy najhoršie. Nedopomáha tomu ani to, že moju starkú má každý rád, preto všetci mňa a mojich bratov poznajú. Nestihnem sa ani pozdraviť so starkou a už som obliata kýblami vody a vyšibaná chlapcami z dediny. Nikdy som nechápala prečo im máme dávať peniaze za naše utrpenie. Potom ako sa všetko ukludní, naobedujeme sa a už len zdieľame nové príbehy so starými rodičmi. Večer keď prídeme domov, rodičia si otvoria fľašu vína a všetci spolu si pozrieme film.

Natálka Grígerová, 2.C

Traditions for Easter in Slovakia

Easter is most known for the whipping and pouring water on girls. Boys usually go with their fathers to all the family members to whup their cousins, mothers, aunts and all the women in their family. Firstly they pour water on you, whip you and then some of them are spraying you with their perfume and sing some Easter poem while whipping. After that they are supposed to give them money and some chocolate. We also make dinner for boys that come and some sort of snack. This tradition is supposed to make women “healthy”, but honestly I hate this day because I live in a flat so it was always mess to clean after boys and also I don't have enough clothes to always change. I was always mad at everyone, especially on my Godfather because he was always very harsh on me and throwing me into our bath.

Traditions, habits which are in our family at Easter

In our family we do not much celebrate Easter. Like dad and my brothers pour me and my mum with water and spray us with some parfume but that is all. Mum makes for them some sandwiches and gives them some money. My brother with dad sometimes drink one shot of vodka. We do not have some lunch or dinner. For the rest of the day we have pretty much normal day and everyone does what they want. Maybe mum decorates our house with little things but much or not at all. Me with my mum hate this holiday. We think it is not really meaningful holiday and it is just for men. It is really waste of water for nothing.

Saskia Uherová, 4.C

In my country Easter is a big event. People and kids are happy. My family and I spend time together. We decorate the eggs a few days before Easter. On Easter morning me and my father get up and splash water on my mom and sister and whip them with a willow whip called "korbáč" in Slovak. They give us some candies, some painted egg, alcohol, and some money. Then we eat together. After that me and my father visit my grandmothers and whip them too with willow whip. Then we sit at the table together and have a breakfast.

We visit the family until 12 o'clock. After 12 o'clock every boys can't splash girls with water and whip them. It is said that girls would be healthy on Easter.

Patrik Pazderka, 4.C

Traditions, habits which are in our family at Easter

For last 2 years we did not celebrate easter outside of our household because of the lockdown. I think it will be interesting to think back to what we used to do and will hopefully start doing soon again. The day before Easter we decorate our house, some people may think it is way too late but we live busy lives.

The next day the main tradition begins. It is custom to spray women with water and afterwards whip them with whips. We do it to make them pretty and healthy but I don't believe every male does it with this noble intent. Girls blow out and paint eggs to gift for this service. In our family this is not the case. They just gift us a small chocolate. Lastly we spray them with parfume and you can't forget the poem you sing from the start of "beating" until the end. You only have time until 12am to visit as much family members as you can. After lunch at 12 you cannot continue.

Marek Malina, 4.C

My family and I spend Easter holidays together. On Easter Monday morning, me and my brother get up and splash mom with water and whip her. She gives us chocolate, a painted egg and some money.

Later we go to my grandparents from my father's side. We'll have breakfast with grandparents. We have bread and eggs for breakfast. In the afternoon we go to my grandparents from mother's side. We have lunch there. We usually have potato salad for lunch. In the evening we come home with my brother and we count our money and share the sweets. We repeat this cycle every year since the birth of my brother.

Matej Duchovič, 4.C

Traditions, habits which are in our family at Easter

With my grandma, we bake more than 10 kinds of cakes every year so that we have something to give to our guests. I have always enjoyed baking and I love when someone tastes our cakes and praises us. Before baking, we decorate the table with muds, paint flowers or even place little bunny figures all over the house. For Easter, most of my family goes to church but I don't. Grandparents aren't excited about it, but as much as I respect them, they should respect me. When I spend Easter with my father, he always take us away for hiking so that no one could wipe us or pull water on me and my sister. I am really glad for that. He doesn't like these holidays and I've never seen splashing water on woman.

Although Easter is not one of my favorite holidays. I like mood it brings and especially the decorations all around.

Mirka Kováčová, 4.C

ПРАЗДНИК ПАСХИ В РОССИИ И СЛОВАКИИ

Пасха – один из самых важных праздников в России, превосходящий даже Рождество. Русская православная церковь празднует Пасху по православному календарю и может проходить в апреле или мае. Как и во многих странах Восточной Европы, россияне Пасху отмечают украшенными яйцами, особыми блюдами и обычаями. Русская традиция пасхальных яиц восходит к дохристианским временам, когда все люди видели яйцо как символ плодородия. Яйца символизировали обновление и новую жизнь. Когда на Руси было принято православие, яйца приобрели христианскую символику. Одним из примеров этого обычая являются красные яйца – теперь символизируют кровь Христа. Кроме того, одной яйцо можно разрезать на кусочки – по одному кусочку на каждого члена семьи на пасхальном столе. Празднование Пасхи во всех культурах отличается. В Словакии соблюдаются следующие традиции связанные с этим праздником. В это время мальчики обливают девушек и постегают их. Это бывает в пасхальный понедельник и от девушек получают пасхальные яичка или фигурки из шоколада. Люди кушают ветчину, картофельный салат, печёного ягнёнка, колбасы и сладкое печенье. Пасха – религиозный праздник – это распятие Христа и его воскресение. Иногда говорят, что это праздник весны.

Patrik Socháň, II.A

Die Ostern in der Slowakei und in Deutschland

In der Slowakei sind mit Ostern viele verschiedene Traditionen verbunden. Die Wohnungen und Gärten werden mit vielen bunten Sachen- zum Beispiel bemalten Eiern, Zweigen, Osterhasen und anderen Symbolen der Fruchtbarkeit geschmückt. Am Ostermontag werden die Mädchen von den Jungen mit Wasser begossen und mit Weidenruten gepeitscht (symbolisch), damit sie schön und gesund sind. Dann geben die Mädchen den Jungen die Schokoladeneier oder Figuren aus der Schokolade. In jeder Wohnung sind die Jungs mit einem Stückchen Schnitzel, Rauchfleisch, Kartoffelsalat mit Mayonnaise und Kuchen willkommen.

In Deutschland gibt es diese Traditionen nicht. Ostern ist da ganz anders gefeiert. Die Kinder glauben, dass der Osterhase die Schokoladeneier im Garten versteckt und die Kinder müssen sie finden. Auch wenn beide Länder Ostern anders feiern, ist dieses Fest neben Weihnachten das bekannteste und wichtigste christliche Fest. Es trifft sich die ganze Familie zusammen und erinnern sich auf die Auferstehung von Jesus Christus.

Martin Hudák, 3.A

Maturita exam from English and Slovak language

Some parts of this year's written form of our finals were a big surprise for us. I would say the test from Slovak language was medium to hard difficulty. Of course there were some questions that really made me scratch my head, but at all, it was not impossible to complete this test without any problems.

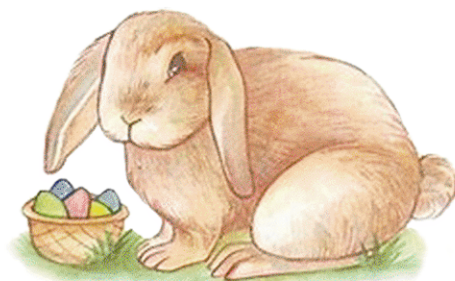
About the English test, questions were often way too hard for us. And in combination with bad speakers, recording and echo in the big class, I think I won't get any creditable score, although when I trained at home, 80% was not a problem.

Overall, the internal part wasn't that hard, but we got really disappointing themes at Slovak language. Thankfully, one of them was more acceptable than the others, and massive part of all students have chosen the one named "Where is actually our home?"

English language was much easier and the theme was easily understandable, so I hope at least here I will get some nice score.

I think that written form of our finals was way harder than previous years, especially the internal part from Slovak language, and external part of English language. I talked to some people who are experts in English language, and even they agreed, that this test wasn't targetted to our English level.

Matej Blaško, 4.A

Maturita exam from English and Slovak language

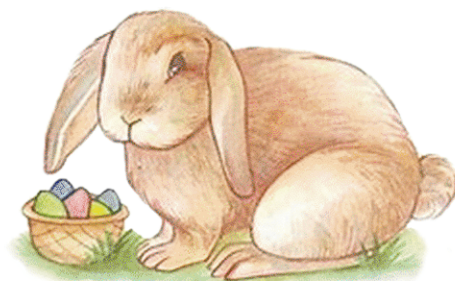

The written form of the Maturita exam is over, how was the process? With the deadline for tests approaching I decided to invest my preparation time into the Slovak portion of the tests. I have already thoroughly practiced English loads of times in school and I was confident in my knowledge. So I took these tests as a time of relaxation and escape from endless Slovak tests.

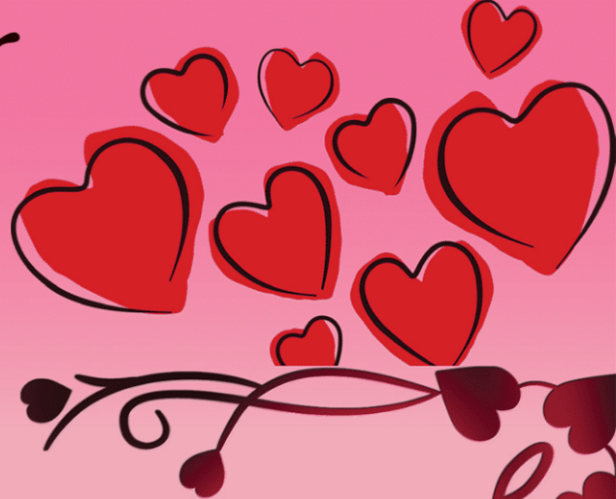
The last portion I had to prepare myself for was the essay part. For English, I only did some light writing on different themes so I would not mess up on harder words. I looked up all and tried most of the types of essays for Slovak, mostly those that repeat each year. But it was obvious I was hoping and prepared the most for the comprehension type.

Now, after the tests, I can say it was not all that bad. I cannot lie and say I did not sweat quite a bit during my English test but after that, the essay was a breeze. The themes for the Slovak essay really startled me. There was not much to choose from. In the end, it did what it was supposed to do. It tested our ability to think about the theme on the run and on something that I maybe paid less time than I should have. I would not call this year's Maturita exams a walk in the park but it always could have been worse.

Marek Malina, 4.C

NEZVYČAJNÝ VALENTÍN

Čas tak rýchlo letí, že hodina sa zdá ako minúta, deň ako hodina, týždeň ako deň... Akoby bol tohtoročný Valentín pred týždňom. Na našej škole to bol veľmi nezvyčajný 14.február, počas veľkej prestávky znela hudba a v každej triede sa objavila pokladnička s logom kampane Hodina deťom, ktorú sem priniesol niektorý zo žiakov I.A, I.AL alebo II.C.

Vypuknutiu akcie predchádzala dlhá príprava. Na začiatku bola myšlienka dobrovoľníctva na škole. Keďže vo voľnom čase sa s priateľmi venujeme dobrovoľníctvu, využilo to vedenie školy a poverilo ma nájsť medzi mojimi študentkami a študentmi vhodných kandidátov. V tej chvíli ma napadla II.C, kde som učila vždy rada, pretože som tam našla veľmi komunikatívnych a šikovných logistov. Nasledovala pozvánka na on-line stretnutie dobrovoľníkov žiakov i učiteľov, ako dobrovoľníctvo v dnešnej rýchlo meniacej dobe môže fungovať, ako to robia na iných školách a kto môže poradiť ako takúto činnosť na škole rozbehnúť. Potom nasledovalo dvojdené vzdelávanie učiteľov v Dolnom Kubíne. Vynikajúce lektorky pracujúce pre rôzne dobrovoľnícke organizácie veľmi pútavo a názorne ukazovali ako spojiť dobrovoľníctvo s osvojovaním vedomostí a zručností v škole spôsobom Service Learning, teda niečo ako „učenie sa službou“. Pretože robiť dobrovoľníctvo vo voľnom čase, keď žiaci aj učitelia majú množstvo povinností v škole aj doma je skoro nemožné. Ja a moji kolegovia z rôznych škôl z celého Žilinského kraja získali nielen množstvo námetov

To všetko sa udialo v jeseni a odvtedy vo mne vďaka inšpiráciám kolegyne Marianky Matejčkovej a študentov vo mne dozrievala myšlienka, ako podniknúť v dobe covidovej uskutočniť nejakú dobrovoľnícku akciu. Nápad Vianočné želania prekazilo on-line vyučovanie pár dní pre vianočnými prázdninami. Ale aspoň bolo viac času na prípravu plagátu (S.Štenclová, M.Hanková, N.Grígerová) a organizáciu (ostatní žiaci z II.C). Pár dní vopred sme v školskom rozhlase odvysielali príhovor A.Remiša spolu s autorom a A.Slašťanom z II.C

V deň D to vypuklo: zbierka sa rozbehla, pomohli aj žiaci z iných tried (III.A), ale rozhlasové vysielanie sa uskutočnilo až v piatok.

Vy zbieralo sa skromných 70eur, ale v dnešnej zložitej dobe je aj to úspech. Nevyšlo všetko, ako sme plánovali, ale prvý krok sme urobili. Chybami sa tiež učíme. Dúfajme, že tie ďalšie kroky budú istejšie.

Za pomoc ďakujeme aj všetkým učiteľom, ale hlavne pani učiteľke M.Matejčkovej.

Mgr. Oľga Krištofíková a žiaci II.C.

Interview s p. Ing. Pakánom Matúšom

1. Vieme, že ste bývalým študentom SPŠ. Čo ste študovali, aký odbor a kedy ste maturovali?

Áno, študoval som tu v rokoch 2002 až 2006, tablo môžete stále nájsť pri učebni č.220. Navštevoval som odbor elektrotechnika, špecifikácia počítačové systémy. Dnes by to bol tiež zrejme odbor elektrotechnika, len už sa to myslím nerozdeľuje. Vtedy sa elektrotechnika delila na počítačové systémy a priemyselnú informatiku.

2. Čo sa zmenilo na našej škole od čias Vášho štúdia na SPŠ?

Nič :) Ale nie, tak pribudlo tu veľa počítačov, to tu pred tými 15-20 rokmi ešte nebolo. A celkovo aj žiaci sú viac internetoví, dnes má internet každý vo vrecku a prístup k informáciám sa týmto diametrálne zmenil. My sme „frčali“ na referátoch a informáciách z knižnice vedľa. Dnes stačí siahnuť do vrecka. Neviem, ale či je to lepšie alebo horšie.

3. Neskôr ste pokračovali v štúdiu na akej VŠ, aký odbor?

V treťom ročníku na SPŠ sme mali cvičenia s Milanom Čiljakom a pýtal som sa ho kde chodil na školu. Povedal mi, že na Žilinskú univerzitu, že chodil na FRI, ale že tam bolo málo dievčat. Ale vraj sú na Žilinskej univerzite aj „babské odbory“ na ekonomickej fakulte. Po deficite dievčat na SPŠ bolo rozhodnuté ☒ Tak som úspešne ukončil fakultu prevádzky a ekonomiky, dopravy a spojov na Žilinskej univerzite. Odbor ekonomika a logistika, ale to sa dnes už tiež asi volá inak.

4. Čo Vás podnietilo pridať sa do kolektívu učiteľov SPŠ?

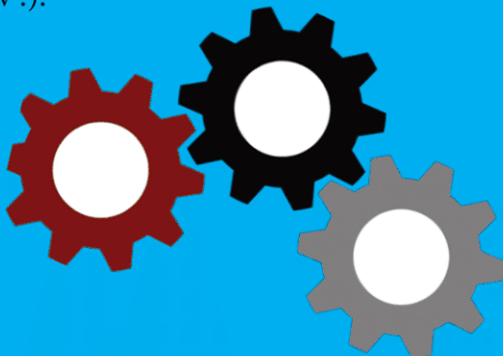
V školstve som 4 roky. Najprv som dva roky učil na ZŠ Belá-Dulice, potom rok na SOŠD v Priekope a tento rok som tu. Poznal som to tu, chcel som vyskúšať, žiaci sú fajn, kolektív tiež, za mňa dobrá voľba.

5. Čo by ste zmenili na školstve na Slovensku, respektíve aj na našej škole?

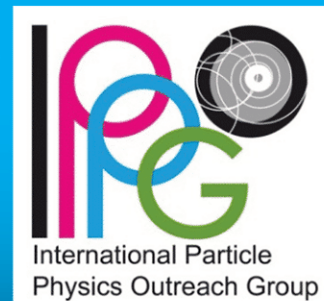
Toto je otázka na celodennú debatu. Ale v skratke. Podľa mňa by nebolo treba nič meniť, keby sa finančné prostriedky z rozpočtu SR rozdeľovali v záujmoch spoločnosti, nie v záujme jednotlivcov. Ale to platí vo všetkých odvetviach, len v školstve a zdravotníctve to cítiť najviac.

6. Môžete nám prezradiť niečo o sebe, napríklad Vaše koníčky?

Turistika. Aj so psami a kludne aj na viac dní. A v zime snowboard. To už ale bez psov :).

Fyzikálne podujatie MasterClasses na Žilinskej univerzite

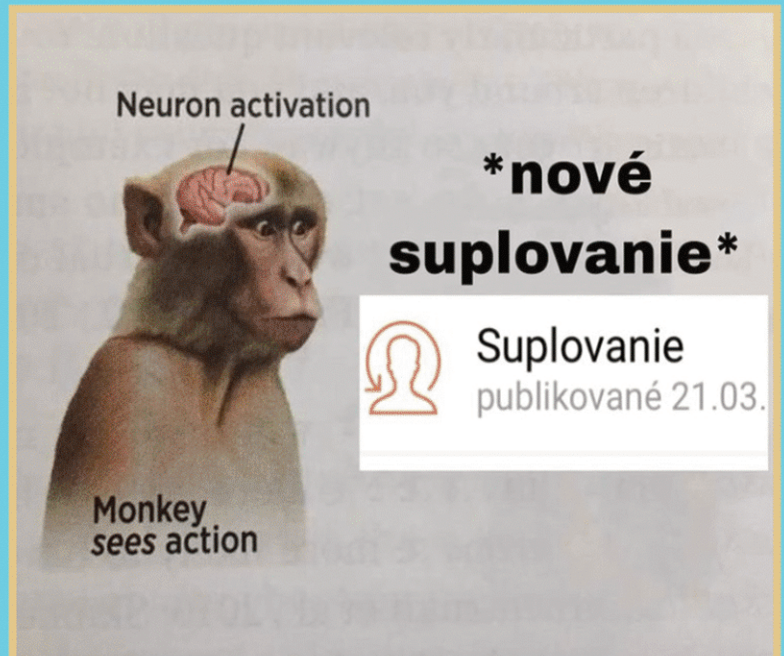
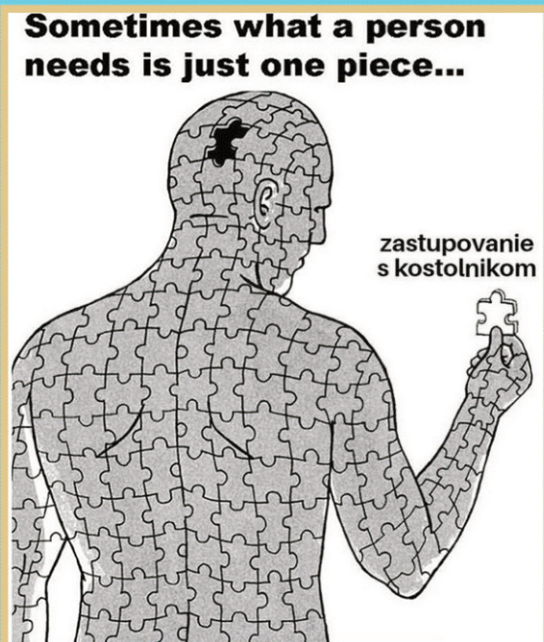

Exkurziu na Žilinskej univerzite v Žiline sme si nadpriemerne užili. My aj spolu s ďalšími školami z celého žilinského kraja sme si posadali do auly, kde nás čakali 3 prednášky spojené s časticovou fyzikou. Prvá prednáška bola zameraná na úvod do subatomárnej fyziky spolu so zoznámením sa s elementárnymi časticami, ich vzájomnými interakciami a vlastnosťami. Po krátkej prestávke sme mali čas na otázky a na osobné diskusie s profesionálmi. Pokiaľ prvá prednáška bola viac teoretická, druhá bola praktická. Dozvedeli sme sa z čoho sa skladá časticový akcelerátor CERN a ako fungujú jeho detektory. Posledná prednáška bola komplexnejšia. Dozvedeli sme sa o kvantových poliach a energii priestoru spolu s objavením Higgsovho bozónu a jeho významnej roli v časticovej fyzike. Naplnení fascinujúcimi informáciami, ktoré nám budú v ďalšom štúdiu iste užitočné, sme sa vybrali na obed, po ktorom nás čakala druhá časť programu. Dostali sme sa do laboratória, v ktorom sme dostali skutočné dáta z jedného z detektorov v CERNe - Atlasu. Dostali sme základné inštrukcie a set výsledkov z experimentu, z ktorých sme mali posúdiť, či môže ísť o predtým spomenutý rozpad Z bozónu. Po odoslaní dát sme sa išli prejsť po optických laboratóriách plných úžasných vecí ako napr. nanomriežky, kryokomory a atómový mikroskop. Nakoniec sme sa dostali späť do auly, kde sme sa spojili s ďalšími školami v Košiciach, Anglicku a Portugalsku. Naše dáta sme spojili do jedného veľkého grafu, v ktorom bol vidieť výskyt Z a Higgsovho bozónu. Celý zážitok z MasterClasses hodnotím veľmi pozitívne, dozvedel som sa veľa nových, užitočných a dych berúcich vecí. Určite by som sa zúčastnil aj nabudúce.

David Slaný III.A

MEMES

Zo Spšmt

TECHSTER

Študentský časopis Strednej priemyselnej školy technickej v MT

REDAKČNÁ RADA

Grafické spracovanie: Adrián Kiša 1.CI
Leonard Brišš 1.D
Jakub Moric 1.CI

Korektúra textov: Mgr. Marianna Matejčeková

AUTORI PRÍSPEVKOV

Mirka Kováčová, 4.C	Ján Karolčík, 1.D
Patrik Socháň, 2.A	Natália Grígerová, 2.C
Martin Hudák, 3.A	Saskia Uherová, 4.C
Matej Blaško, 4.A	Patrik Pazderka, 4.C
Dávid Slaný, 3.A	Marek Malina, 4.C
Mgr. Oľga Krištofiková a žiaci 2.C	Matej Duchovič, 4.C